Quido Vetter

Poznámka o poloze reálných nosičů bodů, v nichž kuželosečeka protíná dvě sdružené imaginární přímky

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, Vol. 55 (1926), No. 1, 40--41

Persistent URL: http://dml.cz/dmlcz/121070

Poznámka o poloze reálných nosičů bodů, v nichž kuželosečka protíná dvě sdružené imaginární přímky.

O. Vetter.

Průsečíky dvou imaginárních sdružených přímek p a p^* s kuželosečkou Σ jsou dvě dvojice sdružených imaginárních bodů A, A^* a B, B^*. Tyto stanoví čtyřroh, jehož diagonální trojúhelník má jeden vrchol v reálném průsečíku P daných přímek p a p^* a druhé dva rovněž reálné vrcholy Q a R na poláře s bodu P vzhledem k Σ. V jednom z bodů Q a R se protínají reálné nosiče průsečíků, totiž $a \equiv \overline{AA^*}$ a $b \equiv \overline{BB^*}$. Leží-li P vně Σ, jest tento průsečík v tom z bodů Q a R, který také leží vně Σ. Leží-li však P uvnitř Σ, jest někdy třeba stanoviti, ve kterém z vnějších bodů Q a R se nosiče a a b protínají*). Tu platí tato poučka:

»Budiž dána kuželosečka Σ, její polární trojúhelník PQR a vrcholem P, ležícím uvnitř Σ, dvě sdružené imaginární přímky p a p^*, které protínají spojnici $s \equiv \overline{QR}$ ve sdružených imaginárních bodech N a N^*, representovaných involucí $PQ \,.\, N_1N_2$, kdež dvojice N_1N_2 harmonicky dělí dvojici PQ. Buďtež sdružené imaginární průsečíky M a M^* přímky s se Σ representovány involucí $PQ \,.\, M_1M_2$, kdež dvojice M_1M_2 harmonicky dělí dvojici PQ. Protíná-li kuželosečka přímku p v imaginárních bodech A a B a přímku p^* ve sdružených bodech A^* a B^*, protínají se reálné nosiče v tom z bodů Q a R, který jest od bodů N_1N_2 oddělen body M_1M_2.«

Za daných předpokladů lze perspektivní kollineací transformovati kuželosečku v kružnici Σ (pro jednoduchost označíme útvary původní i transformované stejně) tak, aby transformovaný bod P byl ve středu kružnice. Body R a Q, ležící v nekonečnu, se promítají z P dvěma kolmými paprsky, body M_1 a M_2 dvěma paprsky od nich odchýlenými o 45°. Nechť nosič a, který nemůže protnouti Σ v reálných bodech, prochází bodem R, t. j. nechť jest kolmý k paprsku PQ a nechť protíná PQ, PM_1, PM_2 v bodech A_0, C_1, C_2 a sdružené imaginární paprsky PN a PN^* v průsečících přímky a se Σ, t. j. ve sdružených imaginárních bodech A a A^*. Body ty jsou representovány involucí o středu A_0, a s dvojicí A_1A_2, kde $A_0A_1 = A_0A_2 = A_0T$, při čemž v bodě T se kružnice Σ dotýká tečna z A_0 k Σ vedená. Poněvadž jest $A_0T < A_0P$ a $A_0C_1 = A_0P$, jest bod R oddělen od bodů A_1A_2 dvojicí C_1C_2. Řada $A_0A_1C_1RC_2A_2$ se promítá z P svazkem $P\,(QN_1M_1PM_2N_2)$, pročež paprsek PR jest od paprsků PN_1 a PN_2 oddělen dvojicí paprsků PM_1 a PM_2, čímž jest vyslovená poučka dokázána.

Remarque sur la position des supporteurs réels des points par lesquels passent une conique et deux droites imaginaires conjuguées.

(Extrait de l'article précédent.)

L'auteur démontre le théoreme suivant:

*) „Soit donné: une conique Σ, son triangle polaire PQR et deux droites imaginaires conjuguées p et p^* passant par P situé au dedans de Σ; soient N et N^* les points d'intersection imaginaires conjugués des droites p et p^* avec $s \equiv \overline{QR}$ qui sont représentés par l'involution $PQ \,.\, N_1N_2$, où la paire N_1N_2 divise harmoniquement PQ; soient M et M^* les points d'intersection imaginaires conjugués de Σ et de s qui sont représentés par l'involution $PQ \,.\, M_1M_2$, où la paire M_1M_2 divise harmoniquement PQ. Quand A et B sont les points d'intersection imaginaires de Σ et de p et quand A^* et B^* sont les points d'intersection imaginaires de Σ et de p^*, les supporteurs réels de ces points, $a \equiv AA^*$ et $b \equiv BB^*$, passent par celui des points Q et R, lequel, est separé des points N_1 et N_2 par les points M_1 et M_2."

---

*) Na př. Q. Vetter: „Sur la conique imaginaire générale dans le plan", Spisy vyd. přír. fak. university Karlovy, 1925, č. 32 str. 12.